



## INHOUD

### *PnP in Londen*

#### **Een uitgave van P&P Orchids.**

Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Het verlenen van toestemming tot publicatie strekt zich tevens uit tot het in enige vorm elektronisch beschikbaar stellen. Hoewel aan deze publicatie uiterste zorg is besteed, aanvaarden de uitgever noch de redactie enige aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/ of onvolkomenheden in deze uitgave.

### *PNP in Londen*

Joke Leysen & Patrick Mannens

Een klein groepje kon zich vrijmaken voor een trip naar Londen, Angrek had het voorstel geuit om samen de RHS-show te bezoeken. Tenslotte waren er naast Angrek en echtgenote Mady, ook Phal en Martine, Hermine en echtgenoot Dirk en Joke (Al snel omgedoopt in 'The Joke'.)



Vrijdagochtend vertrokken we vanuit diverse stations in het Antwerpse richting Brussel. Rond 8:00 moesten we daar vertrekken met de Eurostar. Alles liep voortreffelijk, iedereen was op tijd en het inschepen verliep probleemloos. Na twee uur treinen –Of was het nu één uur...? Er moest onderweg immers een uur verzet worden op onze uurwerken!- kwamen we aan in King's Cross – St Pancras'. Daar konden we in no-time overstappen op de tube.



The Victoria line en Piccadilly line brachten ons

tot bij onze hotels op de Cromwell road. Ja hotels want voor Joke was er geen plaats in het Cromwell hotel waar wij verbleven, ze moest 100m verder in 'The Radison' een kamer nemen. Na snel onze bagage daar te dumpen gingen we naar de dichtst bij gelegen opstapplaats voor de toeristbus. We hadden immers een ticket voor de hop-on hop-off.



Dat is een ticket waarmee je een drietal route's kan volgen met een dubbeldekkbus 'cabriolet'. Die bus heeft diverse halte's, waar je naar eigen keuze kan op- en afstappen. We reden door enkele bekende straten tot aan de Westminster. Daar stapten we af en scheepten we in voor een tour op de Thames. Ook inbegrepen in dat ticket!



Zo hebben we een klein beetje kunnen ontspannen en genieten van het zonnetje. Op de boot kregen we uitleg over de gebouwen die we te zien kregen, en dus ook over het ontstaan van OXO bouillon, ons allen wel gekend. Oorspronkelijk was het gebouw een vleesverwerkend fabriek, maar dus ook een bouillonfabriek. Door de opvallende glasramen

bovenaan in het gebouw, kwam men al gauw tot de conclusie dat die drie glasramen in de vorm waren gemaakt van een "O", een "X" en nog een "O". De naam OXO was geboren.



Er zijn zoveel mooie gebouwen naast de Thames, zowel nieuwe als oude, die in een harmonie naast elkaar staan. Er gaan verscheidene bruggen over de rivier, dwars door het hartje van de stad. Achter elke brug zat een fascinerend verhaal.



Na een halte aan de Tower zijn we een lekkere koffie gaan drinken met een stukje gebak erbij. Normaal gezien zijn er enorm veel raven die rond de Tower cirkelen, maar deze keer was er geen enkele te zien. Volgens de geschiedenis van de Tower, moeten er minstens 7 raven zijn, anders beduidt dit de ondergang van Londen. De echte Londense raven zitten binnen opgesloten en mogen alleen in de zomer buiten. Ze zijn gekortwiekt, om ontsnappen te voorkomen. Sterft er eentje, dan wordt die zo snel mogelijk vervangen door een ander, dat ze altijd met 7 zijn. Waarom 7? Ik zou het niet weten. Ik was in die periode nog niet geboren



Om onze rit verder te zetten, hebben we terug de bus genomen en onze rit door de stad verder gezet. Bij het opstappen van de bus, kregen we van die walkman oortjes die je kon inpluggen in de bus en kreeg je op die manier de uitleg over gebouwen, oorsprong van de straatnamen en parken. Speakers corner is een plaats in een park,



waar je nog steeds je uitleg kan doen, maar of er iemand komt luisteren, dat is niet gegarandeerd. Je mag er komen preken over van alles, behalve over het koningshuis. Dat is volledig uit den boze. Vroeger was Speakers corner een



executieplaats. Er was ruimte om 24 personen ineens op te knopen. Vooraleer dit werd gedaan, kregen de ter doodveroordeelden de kans om hun zegje te doen voor de allerlaatste keer.



Tegen etenstijd hadden we onze verkenningstoer afgesloten, we zijn naar het hotel gegaan om ons een beetje op te frissen. Op het afgesproken uur was iedereen present. Een beetje voorbij het hotel, was een Indisch restaurant dat ons aanbevolen werd. Een klein, gezellig plaatsje. Als je wou, kon je je ogen ineens laten nakijken. Maar of het verantwoord was, ja, toch maar liever niet.



We werden verwend met allerlei lekkernij, lekker eten, drank, noem maar op. Ik denk wel dat iedereen er een dik buikje aan overhield. Na een super gezellige avond, na vele leuke verhalen over slapen en rode kolen, zijn we terug afgezakt naar onze kamers. Klaar om een lekker badje te nemen en onder de wol te duiken.



Dag twee was het eigenlijke doel van de reis. Immers rond 10:00 stonden we al voor de deur van de 'Lauwrence hall' waar de tentoonstelling van het RHS plaatsvond. Dat we zo vroeg waren was een goede keuze. Want bij het binnentreden was er nog veel ruimte om de tentoonstelling te overschouwen.



Maar de ruimte liep al snel aardig vol en fotograferen werd moeilijk. Steeds stond er wel iemand in de weg, of kreeg je een por. Maakt niet uit het was een leuke tentoonstelling. Erg veel volk dus, ook een bijzonder aanbod aan planten. Je vond er echt alles. Engelse kwekers, maar ook diverse buitenlandse, Ecuador, Peru en ook België was vertegenwoordigd.



Ja Akerne was er ook, al was het met een relatief eenvoudige stand. Onze aandacht was duidelijk verdeeld. Angrek kocht zich enkele aardorchideeën en wat Vanda's, Joke en Hermine vonden hun keuze in tropische schoonheden, Phal hielt het bij een boek. (Voor de moment staat er bij Joke een *Cymbidium Suave* te pronken met maar liefst 9 bloemtakken)



Zo'n tentoonstelling biedt net iets meer dan de tentoonstellingen die je kent in Vlaanderen en Nederland. Want naast het grote aanbod aan planten is er ook wat kunst, wat tekeningen en aquarellen, bloemsierkunst, maar ook veel boeken. Ook een grote stand van het RHS zelf moet vermeld worden. Daar zat ondermeer Isobyl La Croix, ze ondertekende een boek van haar hand, wat Phal had gekocht. Ook Oakely zat er en tekende zijn boek indien gewenst.



Alle tentoongestelde planten vermelden zou een eindeloze lijst opleveren, maar enkele zaken die me opvielen vermeld ik toch graag. Zo was er een stand met *Phragmipediums*, waar me een mooie *Phragmipedium besseae var flava* opviel, een stand met inheemse en winterharde soorten,



waar een prachtige kluit *Cyperpedium japonica* stond, *Dendrobium senile* was niet nieuw voor mij, maar er hing een pracht exemplaar.



Ook enkele echte miniaturen waren tentoongesteld. Zo was *Lepanthes astrophora* en *Macroclinium species* Te zien.



Overigens de wereld is klein. Bomen komen elkaar niet tegen mensen wel... We liepen er Maurice op het lijf (Voorzitter OVV regio Antwerpen), die had er een dagtrip van gemaakt.



Na de tentoonstelling passeerden we langs het hotel om de aankopen te stallen en trokken we de



Naar Convent Garden, Piccadilly en Soho waar we 's Avonds genoten van een lekker maaltijd bij de Chinees. De gelakte eenden lachen je toe vanuit de vitrine. Hier en daar vind je ook een dikke inktvis die gezelschap heeft gevonden bij de eendjes. Er liggen rare vruchten naar je te kijken (Durian), met stekeltjes, die enorm kunnen stinken, maar het schijnt heel lekker te zijn. Eenmaal ons restaurant gekozen, hebben we onze keuze gemaakt uit een mix schotel. Een beetje van alles en van alles een beetje. Ik moet wel zeggen, het schol niet veel of de borden vlogen er rond je oren. Het personeel had volgens mij ook een citroen in hun mond. Ofwel is dit een typische Chinese gelaatstrek. Natuurlijk ook nu weer sterke verhalen en gespleten wc brillen.



Zondag hadden we een bezoek aan de KEW-gardens voorzien. De KEW Gardens zijn een lust voor wandelaars. Wij hadden weer het geluk te kunnen genieten van een dagje erg goed weer. Angrek had het -via zijn contacten met Isobyl La Croix- klaar gespeeld een afspraak te maken met Christof Ryan, één van de twee orchideeën conservators.



Deze leidde ons gedurende een drietal uren rond in de orchideeënkassen.



Eigenlijk zijn er vier verschillende orchideeënkassen. In de koude kas wordt minimaal 12°C gestookt. Alle kassen zijn vrij hoog en er is veel luchtbeweging. Wellicht is er een gebrek aan scherming en koeling tijdens warmere perioden van het jaar. Ook qua luchtvochtigheid zou het beter kunnen volgens 'Chris'.



Het zou ons weer te ver brengen om alle planten te vermelden die we zagen. Maar toch enkele opmerkelijke zaken. Zo stonden er erg mooie potten vol *Disa tripetaloides*. Ze stonden op een mengsel met vezelturf, kleikorrels en stiromul. In tegenstelling met de kweekwijzen die ik eerder zag stonden ze niet met hun voeten in het water, doch amper op een natte doek.

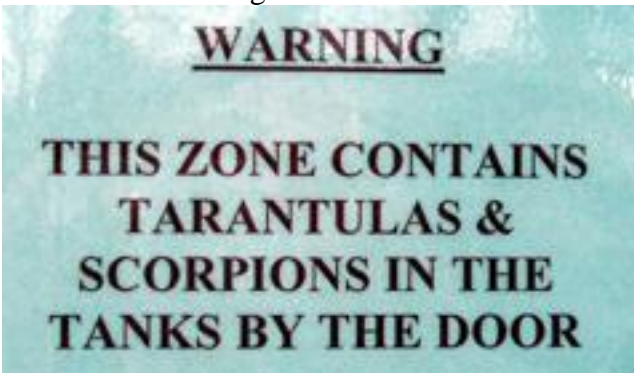




Chris wist dat andere *Disa's* het niet zo goed deden. Op driehoekige constructies hingen heel wat *Pleurothallis*-achtigen op kurk. Die zagen er stuk voor stuk perfect uit.



De gematigde kas, bereikten we langs een centrale gang, waarop ook diverse andere serres –niet orchideeën collecties- uitkwamen. Spectaculair proper! Vooral dat. Maar af en toe ook redenen tot vragen.

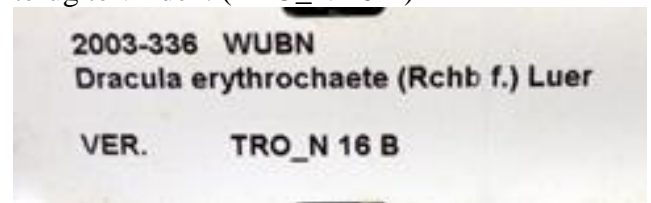


Wat dacht je van een varenkas waar blijkbaar ook een verzameling Tarantulas, schorpioenen en vlinders was ondergebracht. Men doet er aan educatie van schoolgroepen en de samenhang tussen planten en dieren lijkt de jonge scholieren te motiveren. Vandaar...

Chris gaf wat uitleg over het vele werk, over de tewerkstelling, over samenwerking met andere tuinen. Hij werkte samen met een tweede conservator, met enkele studenten en momenteel vooral met biologen die via DNA de heropsplitsing van diverse soorten beschrijven.



. Overigens labeling is bij vele liefhebbers een probleem. In KEW bevat een label veel meer dan de naam. (bekijk even het voorbeeld) Zo ondermeer het jaar wanneer de plant in de verzameling kwam en het volgnummer dat jaar. (Hier 2003 de 336 st plant) Op dezelfde regel een referentie naar de herkomst (Hier WUBN of de ons bekende Koos Wubben) Dan op de tweede lijn iets groter, de naam en wie de plant beschreef (Hier *Dracula erythrochaete* (Rchb.f.) Luer) Tenslotte op de derde lijn, welke bioloog van KEW de naam heeft geverifyeerd (VER.) en onder welke referentie herbarium materiaal is terug te vinden. (TRO\_N 16 B)



Er zijn ook twee warme kassen. De eerste de vochtigste en best geschermdde vond ik best leuk. Bij het betreden werd al mijn aandacht getrokken door een bloeiende *Paraphalaenopsis serpentilingua*, maar ook heel wat andere bekende en minder bekende soorten bloeiden er.



Mijn echtgenotes aandacht ging naar *Neomorea wallischii*. Maar ook de mooie *Vanda tricolor var suavis* zag ze wel zitten. Ik vond de heerlijk geurende *Gongora unicolor* aantrekkelijk.



Chris kreeg natuurlijk ook technische vragen. Zo sprong tijdens onze aanwezigheid een nevelsysteem op. Blijkt dat ze daar d.m.v. hygrostaten met hoge druk de kassen nevelen, daarvoor gebruiken ze water wat een via omgekeerde osmose behandeld was, en waar meststoffen werden aan toegevoegd tot waarden van 300µSm. Effectief water geven deden ze met hetzelfde water, doch met waarden die bij één gietbeurt dubbel zo hoog liggen, en de volgende gietbeurt neutraal waren. Overigens het gietwater in de vierde (warme) kas, werd elektrisch verwarmt tot 30°C.



De tweede warme kas, was gelijk een probleemkas en een opportunitetskas. De zijkant van de kas, sloot niet aan tegen een andere kas, zoals dat voor de andere orchideeënkassen het geval was. De temperaturen liepen er 's middags dan ook hoog op. De serre was ook erg droog. En het aanbod aan planten was heel anders dan wat ik ken. Zo bloeiden er enkel voor mij onbekenden, zoals *Eulophia taitensis* en *Eulophia petersii* maar ook bekende soorten



zoals enkele hardbladige *Cymbidiums*, zoals *Cymbidium bicolor*, *Cymbidium madidum*, *Cymbidium fynlaysonianum*, *Cymbidium atropurpurea*, enz...



Wie geen gids op de kop kan tikken, heeft nog genoeg te bekijken in de tuin! We liepen na het bezoek nog door diverse serres en enkelen sprongen op het treintje wat een hele toer door het domein maakte. De 'Princess of Wales



Conservatory' had ook een mooie display aan orchideeën. Enkele zelfs die we eerder in de collectie niet gevonden hadden. Qua voorstelling van planten (en dieren, hagedissen, kikkers,



vissen, ...) en qua inrichting vond ik dit de interessantste serre. Mensen die oog hebben voor architectuur geven wellicht de voorkeur aan 'The Palm House' of 'Temperate House'. Hoe dan ook ik had vroeger veel contact met een

Duitser en die zei altijd 'Berlin is eine reise wert.' Wel KEW is zeker ook een reis waard! Echt een aanrader, enkel hoop ik voor jullie dat je even goed weer hebt, want dat maakt wel veel goed.



Overigens de KEW gardens ontstond door de weduwe van de Prins van Wales in 1761. Pas in 1841 werd de tuin opengesteld voor het publiek. Het is een domein van ongeveer 120 ha. Hiermee behoort KEW tot één van de grootste tuinen ter wereld. Er werken ongeveer 800 mensen, waaronder ongeveer een 500 tal vrijwilligers. Elk perk is er tot in de millimeter verzorgt.

Vind je het nogal ver om alles af te wandelen, kan je ook een treintje nemen, zoals Maddy en Martine hebben gedaan. Zo kan je ook perfect in alle rust genieten van de vogeltjes en de natuur.



Na een volledige dag in KEW, kon je wel een stevige hap verdragen. Een beetje voorbij het hotel, was een Italiaans restaurant, met een Griekse serveuse, maar dit ter zijde gelaten. We bestellen ons voorgerecht. Aan dat alleen, had je genoeg gegeten. Toen het hoofdgerecht kwam,



viel meteen op dat er overal erwten, wortelen en broccoli bij lag. Dit is Italiaans op zijn Engels of Engels op zijn Italiaans, je ziet maar. We hebben het er niet te laat gemaakt, want de volgende



morgen moesten we weer vroeg uit ons bed om de toerist uit te hangen. De laatste dag was er al snel. Gelukkig vertrok de Eurostar pas tegen 18:00, dat liet ons nog een hele dag de kans om te shoppen. Harrods, Regent street, Oxford street, shopping paradijs voor de dikke portefeuilles. Nu is shoppen niet de hobby van de P's, maar Harrods is zeker een bezoek waard. Dat moesten ze wel toegeven.



Het was een bijzonder weekend, echt wel iets om nog eens te herhalen.



# RHS LONDON ORCHID SHOW

AT RHS LAWRENCE HALL, WESTMINSTER, LONDON

21 - 22 MARCH 2009

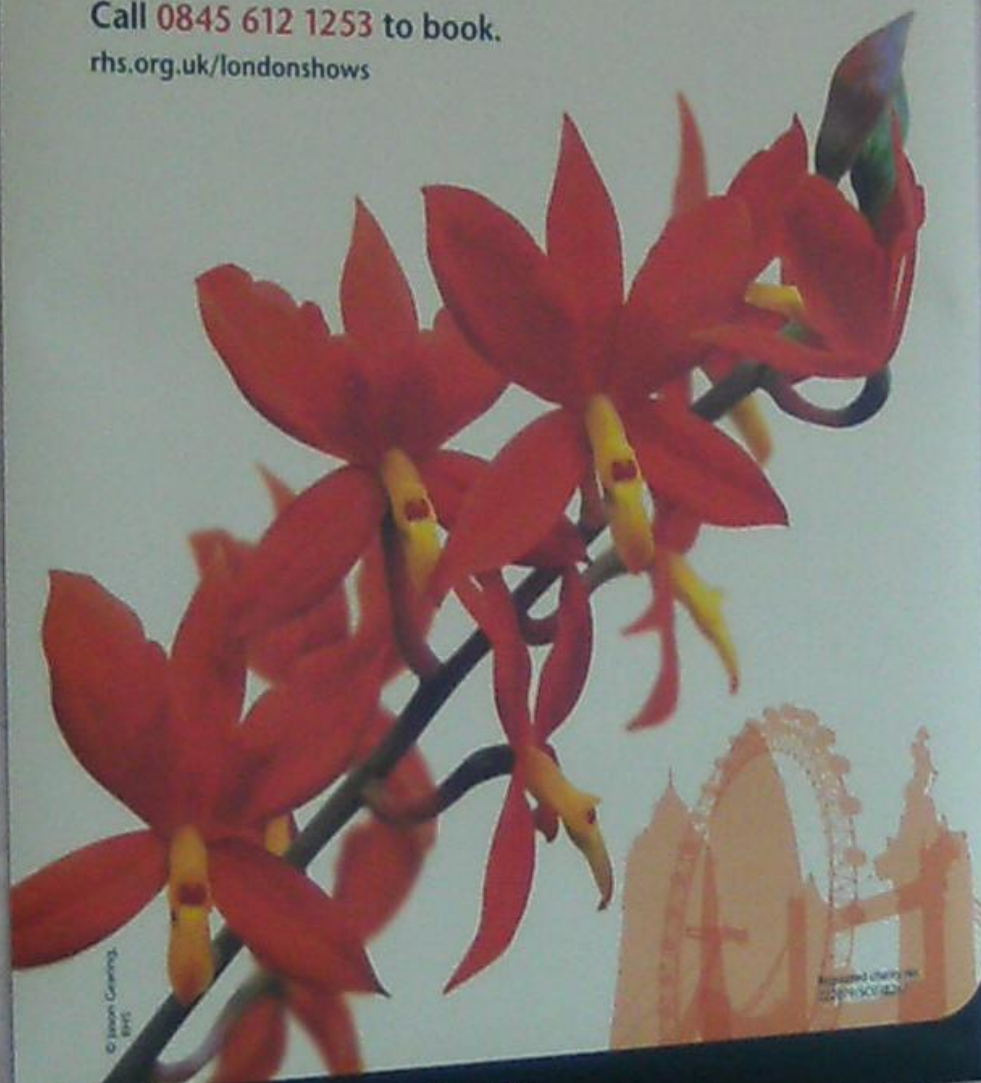
Preview Evening: 20 March, 6.30pm-9pm



Featuring a wide selection  
of breath-taking rare and  
exotic orchids.

Call 0845 612 1253 to book.

[rhs.org.uk/londonshows](http://rhs.org.uk/londonshows)



© Jason Gearing,  
RHS

Registered charity no.  
205795

The RHS, the UK's leading gardening charity